



Epizteln rapporterar att risken för smitta med fågelinfluensa i Sverige bedöms minska, att vi åter är



friförklarade från newcastlesjuka och att bara nio fall av epizootisjukdom konstaterades i landet under 2014. Texten är sammansatt av Mikael Propst, SVA.

SÄNKT SKYDDSNIVÅ MOT FÅGELINFLUENSA

Den 25 februari 2015 sänktes skyddsnivån mot fågelinfluensa från skyddsnivå 2 till nivå 1. Risken för introduktion av sjukdomen till Sverige bedöms fortsatt något förhöjd men eftersom mer omfattande spridning av viruset H5N8 i Europa uteblivit beslutade Jordbruksverket att återgå till skyddsnivå 1. Detta innebär att fjäderfä kan hållas utomhus men att foder och vatten ska vara under tak eller under ett skydd utomhus. Fjäderfän som hålls för animalieproduktion för försäljning ska hållas inhägnade. Det är viktigt att foder och vatten inte kommer i kontakt med vilda fåglar.

EXPORTSTOPP FÖR NEWCASTLESJUKA HÄVT

Vitryssland och Ryssland lyfte den 18 februari de sista restriktionerna på grund av tidigare newcastlesjuka i Östergötland. Eventuell export av levande fjäderfä, dun och fjädrar, kött av fjäderfä, och alla typer av fjäderfäprodukter, foder och fodertillsatser samt begagnad utrustning för hållning, slakt och styckning av fjäderfä från Sverige kan återupptas.

Detta innebär att alla restriktioner med anledning av newcastlesjukan som upptäcktes i Östergötland sommaren 2014 har lyfts.

RESTRIKTIONER PÅ GRUND AV ROTS I TYSKLAND

På grund av att en häst testat positivt för rots i Tyskland den 26 november 2014 har Australien infört restriktioner för export från EU till Australien av hästar och sperma från häst. Restriktionerna innebär att alla hästar från Europa måste testa negativt för rots med ett



FOTO: BENGT ERBERG

komplementbindningstest innan export till Australien. För hästar som vistats i Tyskland efter den 26 november 2014 gäller dessutom att de därefter måste ha tillbringat minst sex månader i ett rotsfritt land innan export.

Sperma från häst som samlats efter 26 november 2014 får exporteras till Australien bara om hingsten testat negativt för rots med ett komplementbindningstest. För sperma som samlats innan detta datum gäller dock inte begränsningen. För tysk sperma från häst gäller fullständigt exportförbud.

EPIZOOTIMISSTANKAR 2014

Varje år hanteras hundratals epizootimisstankar av SVA, Jordbruksverket och länsstyrelserna. Misstankarna kommer främst in genom den generella övervakningen, dvs klinisk övervakning i fält, obduktionsverksamheten och köttbesiktningen eller genom att reagenter, oftast

På grund av att en häst testat positivt för rots i Tyskland har Australien infört restriktioner för import av hästar och sperma från häst från hela EU.

■ ■ Telefonnumret till SVAs epizootologjour är 018-67 40 01.

■ ■ Detta nummer kan enbart användas då SVAs växel är stängd, dvs utanför ordinarie arbetstid. Epizootijournaler ger råd och hjälp till veterinärer vid misstanke om epizootisjukdom. Provsvar eller allmänna råd kan inte ges på detta nummer.

serologiska, fångas upp i något av de olika riktade övervakningsprogrammen som Jordbruksverket finansierar. Många misstankar kan i samråd med fältveterinären avskrivas utan särskild provtagning. För misstankar som inte kan avskrivas via telefon behövs provtagning för att avskriva eller bekräfta diagnosen. Huru kraftfullt Jordbruksverket väljer att agera vad gäller restriktioner och annan hantering beror främst på misstänkt sjukdom och misstankegrad. Utredning och provtagning beslutas och bekostas av Jordbruksverket.

Nio fall av epizootisjukdom under året

Under 2014 utreddes 162 misstankar om epizootisjukdom på SVAs olika laboratorier. Här ingår alla de nämnda kategorierna av misstankar, utom de som avskrivas utan särskild provtagning. Av de 162 utredda misstankarna var nio positiva: tre fall av newcastlesjuka och sex fall av atypisk scrapie, så kallad Nor98.

Tabell 1 visar antalet fall eller besättningar/hägn där epizootisk sjukdom konstaterats i Sverige under perioden 2010–2014.

Tabell 1. ANTAL FALL ELLER BESÄTTNINGAR/HÄGN DÄR EPIZOOTISK SJUKDOM KONSTATERTS I SVERIGE 2010–2014. KÄLLA: SVA OCH JORDBRUKSVERKET.

Sjukdom	Antal fall per år				
	2010	2011	2012	2013	2014
Newcastlesjuka, fjäderfå	-	3	-	-	3
Atypisk scrapie (Nor 98)	4	3	3	3	6
PRRS	-	-	-	-	-
Bluetongue	-	-	-	-	-
Mjältbrand	-	2	-	1	-

Newcastlesjuka

Under sommaren 2014 drabbades tre värphönsbesättningar i Östergötland av newcastlesjuka.

Sjukdomen var svårupptäckt eftersom symtomen i besättningarna var milda. Efter det att diagnosen fastställdes avlivades djuren och gårdarna sanerades i enlighet med gällande lagstiftning. De restriktioner som lades i samband med utbrottet är nu hävda och Sverige är åter friförklarad från sjukdomen.



FOTO: BENGT ERIKBERG

Sverige är åter friförklarad från newcastlesjuka efter det utbrott i tre värphönsbesättningar som upptäcktes i Östergötland 2014.

Atypisk scrapie (Nor 98)

De sex fallen av Nor98 upptäcktes i den rutinmässiga undersökning för TSE-sjukdom som görs på alla självdöda eller avlivade får som är äldre än 18 månader. De sex fåren kom från sex olika besättningar.

RING IN EPIZOOTIMISSTANKAR

Epizootimisstankar ska anmälas till Jordbruksverket. Anmälan kan även göras till Epizootologen på SVA som sedan kontaktar Jordbruksverket om fortsatt hantering av misstanken. Epizootologen har även jour på kvällar och helger. Information om alla epizootilagens sjukdomar finns på www.epiwebb.se. ■

noterat

Kortisonbehandling inte rutin vid huggormsbett

Varje år veterinärvårdas 1 500–2 000 hundar i Sverige på grund av huggormsbett och det diskuteras mycket om ormbitna hundar bör behandlas med kortison eller inte. Syftet med en aktuell svensk studie var att undersöka om en injektion med kortison (prednisolon) får ormbitna hundar att må bättre eller minskar graden av svullnad omkring bettet.

Studien, som publicerades i tidskriften BMC Veterinary Research den 25 februari,



FOTO: ZDENEK FRIC

Någon effekt av kortisonbehandling på huggormsbitna hundar kunde inte påvisas i den aktuella studien.

utfördes i samarbete mellan Erika Brandeker vid Evidensia Södra Djursjukhuset och forskare vid SLU. Totalt inkluderades

75 huggormsbitna hundar i studien, efter att ägarna gett sitt godkännande. Hundarna fick kortison eller verkningslös placebo. Varken veterinär eller djurägare visste vilken behandling som gavs.

Samma dag som hundarna blivit bitna hade 80 procent av dem ett nedsatt allmäntillstånd. Dagen efter hade siffran sjunkit till 25 procent och svullnaden hade minskat. Någon effekt av kortisonbehandling kunde inte påvisas. Det var ingen skillnad i allmäntillstånd eller svullnad beroende på om hundarna fick kortisonbehandling eller placebo.

Studien ger inte stöd för rutinmässig kortisonbehandling av huggormsbitna hundar. ■